

SEE MORE JESUS · WANTTOSEEMORE.COM

Wat Zegt de Bijbel Over Genade? — Het Fundament · KJV-Schriftteksten met Strongnummers

THE FOUNDATION · THE ORIGINAL STUDY, SET IN THE ANCIENT ORDER

Barmhartigheid — Fundamentele Bijbelse Leer

OPENEND WOORD

Barmhartigheid is niet alleen een gevoel; het is een daad. In de oude taal zijn het twee woorden. Het eerste is chesed (H2617, barmhartigheid): de barmhartigheid die voortvloeit uit een verbond — een goedertierenheid gebonden door een belofte, die trouw houdt. Het tweede is racham (H7356, tedere ontfermingen): de diepe liefde die neerdaalt van de meerdere naar de mindere, zoals een vader tot een kind. Alle barmhartigheid vloeit voort uit God. Hij bewees ons eerst barmhartigheid, en Hij vraagt dat wij die aan elkaar bewijzen; en wanneer wij dat doen, komt de heerlijkheid Hem toe en Christus, niet ons. Zijn barmhartigheid is een reddende barmhartigheid. Zij bracht Lot uit het vuur. Zij behield Jakob, die het geringste ervan niet waardig was. En zij weerklinkt door de gehele psalm: zijn barmhartigheid is tot in eeuwigheid. Het doel van al zijn barmhartigheid is één ding — te redden: niet uit werken die wij gedaan hebben, maar naar zijn barmhartigheid heeft Hij ons zalig gemaakt. Doorzoek het.

DRIE VRAGEN DIE DEZE STUDIE BEANTWOORDT:

1. Wat zijn de twee woorden voor barmhartigheid in de oude taal, en hoe is barmhartigheid een daad en niet alleen een gevoel?
2. Welke barmhartigheid vereist God van ons, en waar komt die barmhartigheid vandaan?
3. Wat is het doel van Gods barmhartigheid, en hoe blijft zij tot in eeuwigheid?

GRIEKSE KERNWOORDEN

“barmhartigheid” — **G1656 eleos** — barmhartigheid, mededogen; de vriendelijkheid verschuldigd binnen een relatie

het tijdperk van de verlossing is het tijdperk van de genade — Gods reddende daad in Christus

“ontferm u” — **G1653 eleeo** — medeleven tonen, mededogen hebben, medelijden hebben

de roep langs de weg — heb medelijden met mij — en barmhartigheid bewezen aan een ander (de goede Samaritaan)

“**genadig**” — **G1655 eleemon** — barmhartig, vol medelijden

Zalig zijn de barmhartigen, want hun zal barmhartigheid geschieden; een barmhartig hogepriester

“**Aalmoezen**” — **G1654 eleemosyne** — een daad van barmhartigheid, een gift aan de behoeftige
barmhartigheid die werkt met de hand — aalmoezen, de goede werken van Dorkas

HEBREEUWSE SLEUTELWOORDEN

“**barmhartigheid**” — **H2617 chesed** — verbondstrouwe goedertierenheid; een zekere, standvastige ontferming

de barmhartigheid die voortvloeit uit het verbond — een daad, met trouw en waarheid, voor eeuwig bewaard

“**tedere ontfermingen**” — **H7356 racham** — barmhartigheden; hetzelfde woord is elders de BAARMOEDER

de diepe liefde die neerdaalt van de grotere naar de mindere — moederdiep, en zij faalt nooit

OPENENDE ANKER

Titus 3:5 Heeft Hij ons zalig gemaakt, niet uit de werken der rechtvaardigheid, die wij gedaan hadden, maar naar Zijn barmhartigheid, door het bad der wedergeboorte en vernieuwing des Heiligen Geestes; **[G1656 eleos ■]**

NIET UIT WERKEN DER RECHTVAARDIGHEID, DIE WIJ GEDAAN HADDEN → NAAR ZIJN BARMHARTIGHEID HEEFT HIJ ONS ZALIG GEMAAKT.

(Mijn persoonlijke gedachten — dit is het doel van de hele studie: barmhartigheid redt. Zij wordt een mens niet betaald voor zijn werken; zij wordt hem betoond omdat God barmhartig is. En de barmhartigheid is niet slechts een woord — zij redt door het bad der wedergeboorte, het water en de Geest.)

I. BARMHARTIGHEID IS EEN DAAD — WAT GOD VAN ONS VEREIST

A. Matteus 9:13 Doch gaat heen en leert, wat het zij: Ik wil barmhartigheid, en niet offerande; want Ik ben niet gekomen om te roepen rechtvaardigen, maar zondaars tot bekering. **[G1656 eleos ■]**

IK WIL BARMHARTIGHEID, EN GEEN OFFERANDE → IK BEN GEKOMEN OM ZONDAARS TOT BEKERING TE ROEPEN.

(Mijn persoonlijke gedachten — God heeft liever dat er barmhartigheid wordt bewezen dan dat er een gave op het altaar wordt gelegd. Barmhartigheid is geen gevoel dat in het hart wordt opgesloten; het is iets dat aan een ander wordt gedaan.)

B. Lucas 10:37 En hij zeide: Die barmhartigheid aan hem gedaan heeft. Zo zeide dan Jezus tot hem: Ga heen, en doe gij desgelijks. **[G1656 eleos ■]**

DIE BARMHARTIGHEID AAN HEM GEDAAN HEEFT → GA HEEN, EN DOE GIJ DESGELIJKS.

(Mijn persoonlijke gedachten — van de drie die voorbijgingen, was er slechts één een naaste, en dat was degene die barmhartigheid bewees. Barmhartigheid werkt zich uit door de hand — ga heen, en doe evenzo.)

C. Matteus 18:33 Behoordet gij ook niet u over uw mededienstknecht te ontfermen, gelijk ik ook mij over u ontfermd heb? **[G1653 eleeo ■] [G1653 eleeo ■]**

BEHOORDET GIJ OOK NIET U OVER UW MEDEDIENSTKNECHT TE ONTFERMEN → GELIJK IK OOK MIJ OVER U ONTFERMD HEB.

(Mijn persoonlijke gedachten — de barmhartigheid die God van mij vraagt, rust op de barmhartigheid die Hij mij eerst betoonde. Hij heeft mij veel vergeven; daarom moet ik vergeven. Al mijn barmhartigheid is beantwoorde barmhartigheid.)

D. Jakobus 2:13 Want een onbarmhartig oordeel zal gaan over dengene, die geen barmhartigheid gedaan heeft; en de barmhartigheid roemt tegen het oordeel. **[G1656 eleos ■]**

GEEN BARMHARTIGHEID GEDAAN → ONBARMHARTIG OORDEEL + DE BARMHARTIGHEID ROEMT TEGEN HET OORDEEL.

E. Matteus 5:7 Zalig zijn de barmhartigen; want hun zal barmhartigheid geschieden. **[G1653 eleeo ■]**
[G1655 eleemon ■]

ZALIG ZIJN DE BARMHARTIGEN → WANT HUN ZAL BARMHARTIGHEID GESCHIEDEN.

(Mijn persoonlijke gedachten — de barmhartigheid die ik betoon en de barmhartigheid die ik verkrijg zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Geef, en het zal u teruggegeven worden: barmhartigheid, of anders oordeel zonder barmhartigheid. En dit alles vloeit eerst voort uit God — de heerlijkheid komt Hem en Christus toe, niet mij.)

II. THE SAVING MERCY OF GOD IN CHRIST

A. Efeziërs 2:4 Maar God, Die rijk is in barmhartigheid door Zijn grote liefde, waarmede Hij ons liefgehad heeft **[G1656 eleos ■]** (5) Ook toen wij dood waren door de misdaden, heeft ons levend gemaakt met Christus; (uit genade zijt gij zalig geworden)

GOD, DIE RIJK IS IN BARMHARTIGHEID → HEEFT ONS MEDE LEVEND GEMAAKT MET CHRISTUS → UIT GENADE ZIJT GIJ ZALIG GEWORDEN.

B. 1 Petrus 1:3 Geloofd zij de God en Vader van onzen Heere Jezus Christus, Die naar Zijn grote barmhartigheid ons heeft wedergeboren, tot een levende hoop, door de opstanding van Jezus Christus uit de doden. **[G1656 eleos ■]**

NAAR ZIJN OVERVLOEDIGE BARMHARTIGHEID → HEEFT ONS WEDERGEBOREN DOEN WORDEN TOT EEN LEVENDE HOOP.

C. Hebreeën 2:17 Waarom Hij in alles den broederen moest gelijk worden, opdat Hij een barmhartig en een getrouw Hogepriester zou zijn, in de dingen, die bij God te doen waren, om de zonden des volks te verzoenen. **[G1655 eleemon ■]**

EEN BARMHARTIGE EN GETROUWE HOGEPRIESTER → OM VERZOENING TE DOEN VOOR DE ZONDEN DES VOLKS.

(Mijn persoonlijke gedachten — vóórdát Christus kwam was er barmhartigheid, maar deze was nog niet volkomen. Ware barmhartigheid wordt uiteindelijk in hem getoond: een barmhartige hogepriester; die de zonden van het volk brengt om verzoend te worden met God. De tijd van de zaligheid is de tijd van de barmhartigheid.)

III. DE ROEP OM BARMHARTIGHEID

A. Marcus 10:47 En horende, dat het Jezus de Nazarener was, begon hij te roepen en te zeggen: Jezus, Gij Zoon Davids! ontferm U mijner. **[G1653 eleeo ■]** **[G1653 eleeo ■]** (48) En velen bestraffen hem, opdat hij zwijgen zou; maar hij riep zoveel temeer: Gij Zoon Davids! ontferm U mijner.

JEZUS, GIJ ZONE DAVIDS, ONTFERM U MIJNER → HIJ RIEP ZOVEEL DES TE MEER.

(Mijn persoonlijke gedachten — om ontferming kan men bij name roepen. Hoe meer zij hem geboden zwijg te houden, hoe meer hij riep; en de ontferming hield voor hem niet op. Ontferming wordt verwacht en gehoopt, niet opgeëist als iets dat verschuldigd is — toch antwoordt zij wie roepen.)

IV. BARMHARTIGHEID DIE MET DE HAND WERKT — AALMOEZEN DOOR DE GEMEENTE

A. Lucas 11:41 Doch geeft tot aalmoes, hetgeen daarin is; en ziet, alles is u rein. **[G1654 eleemosyne ■]**

GEEFT ALMOEZEN VAN HETGEEN GIJ HEBT → ZIET, ALLE DINGEN ZIJN U REIN.

B. Handelingen der apostelen 9:36 En te Joppe was een zekere discipelin, met name Tabitha, hetwelk overgezet zijnde, is gezegd Dorkas. Deze was vol van goede werken en aalmoezen, die zij deed.

[G1654 eleemosyne ■]

DEZE WAS VOL VAN GOEDE WERKEN EN AALMOEZEN, DIE ZIJ DEED.

(Mijn persoonlijke gedachten — in het Nieuwe Testament vloeien de gaven eerst naar de gemeente, en van de gemeente naar de broeders en zusters, en daarna naar hen die buiten zijn. Zo wordt in de nood naar orde voorzien, en wordt het geven niet omgebogen naar ijdelheid of naar de wil van één mens.)

V. DE BARMHARTIGHEID DIE UIT HET VERBOND VOORTVLOEIT — LOT, EN JAKOB

A. Genesis 19:19 Zie toch, Uw knecht heeft genade gevonden in Uw ogen, en Gij hebt Uw weldadigheid groot gemaakt, die Gij aan mij gedaan hebt, om mijn ziel te behouden bij het leven; maar ik zal niet

kunnen behouden worden naar het gebergte heen, opdat mij niet misschien dat kwaad aankleve, en ik sterve! **[H2617 chesed ■]**

UW BARMHARTIGHEID HEBT GIJ GROOT GEMAAKT → DIE GIJ AAN MIJ BEWEZEN HEBT IN HET BEHOUDEN VAN MIJN LEVEN.

(Mijn persoonlijke gedachten — de barmhartigheid van God zal een mens zo ver brengen als hij bereid is te gaan, en zal bij hem blijven totdat hij volkomen overtuigd is van Gods liefdevolle zorg. Lot wilde niet naar de berg gaan; de natuurlijke mens kan niet leven zonder een stad.)

B. Genesis 19:29 En het geschiedde, toen God de steden dezer vlakte verdierf, dat God aan Abraham gedacht, en Hij leidde Lot uit het midden dezer omkering, in het omkeren dier steden, in welke Lot gewoond had.

GOD DACHT AAN ABRAHAM → EN ZOND LOT UIT HET MIDDEN VAN DE OMKERING.

(Mijn persoonlijke gedachten — merk op waarom Lot gespaard werd: God gedacht aan Abraham. De barmhartigheid die Lot redde, vloeide voort uit het verbond dat God met een ander sloot. Verbonds barmhartigheid reikt verder dan de man die haar ontvangt.)

C. Genesis 32:11 (KJV 32:10) Ruk mij toch uit mijns broeders hand, uit Ezau's hand; want ik vreze hem, dat hij niet misschien kome, en mij sla, de moeder met de zonen! **[H2617 chesed ■]**

RUK MIJ TOCH UIT MIJNS BROEDERS HAND, UIT EZAU'S HAND.

(Mijn persoonlijke gedachten — dat een mens niet waardig is van de minste der barmhartigheden is juist datgene wat dankzegging voortbrengt, want barmhartigheid is een gave, geen loon. Wat verdiend is brengt geen dank voort; wat vrijelijk gegeven is brengt lof voort.)

D. Genesis 32:13 (KJV 32:12) En hij vernachtte aldaar dienzelfden nacht; en hij nam van hetgeen, dat hem in zijn hand kwam, een geschenk voor Ezau zijn broeder;

EN HIJ NAM VAN HETGEEN → DAT HEM IN ZIJN HAND KWAM.

(Mijn persoonlijke gedachten — het doel van barmhartigheid is redding, de voltooiing van Gods liefde. Jakob werd verlost, en zijn nakomelingen zouden nog verlost worden; barmhartigheid doet goed, en doet dat tot het einde.)

VI. ZIJN BARMHARTIGHEID IS VOOR EEUWIG

A. Psalmen 136:1 Looft den HEERE, want Hij is goed; want Zijn goedertierenheid is in der eeuwigheid; **[H2617 chesed ■]**

LOOFT DEN HEERE, WANT HIJ IS GOED → WANT ZIJN GOEDERTIERENHEID IS IN DER EEUWIGHEID.

B. Psalmen 136:4 Dien, Die alleen grote wonderen doet; want Zijn goedertierenheid is in der eeuwigheid. **[H2617 chesed ■]**

DIEN, DIE ALLEEN GROTE WONDEREN DOET → WANT ZIJN GOEDERTIERENHEID IS IN DER EEUWIGHEID.

(Mijn persoonlijke gedachten — die ene regel klinkt telkens opnieuw door de hele psalm: zijn barmhartigheid is tot in eeuwigheid. De wonderen, de hemelen, de zon en de maan, het leiden door de woestijn — dat alles is erop gericht ons eraan te herinneren dat zijn barmhartigheid geen einde heeft.)

C. Psalmen 136:23 Die aan ons gedacht heeft in onze nederigheid; want Zijn goedertierenheid is in der eeuwigheid. **[H2617 chesed ■]** (24) En Hij heeft ons onzen tegenpartijders ontruikt; want Zijn goedertierenheid is in der eeuwigheid. (25) Die allen vlees spijs geeft; want Zijn goedertierenheid is in der eeuwigheid.

HERINNERDE ONS IN ONZE NEDERIGE STAAT + VERLOSTE ONS VAN ONZE VIJANDEN + GEEFT SPIJZE AAN ALLE VLEES → ZIJN GOEDERTIERENHEID IS TOT IN EEUWIGHEID.

SLUITING

Psalmen 136:26 Looft den God des hemels; want Zijn goedertierenheid is in der eeuwigheid. **[H2617 chesed ■]**

LOOFT DEN GOD DES HEMELS → WANT ZIJN GOEDERTIERENHEID IS IN DER EEUWIGHEID.

Efeziërs 2:4 Maar God, Die rijk is in barmhartigheid door Zijn grote liefde, waarmee Hij ons liefgehad heeft [**G1656 eleos** ■] (5) Ook toen wij dood waren door de misdaden, heeft ons levend gemaakt met Christus; (uit genade zijt gij zalig geworden)

GOD, DIE RIJK IS IN BARMHARTIGHEID → HEEFT ONS MEDE LEVEND GEMAAKT MET CHRISTUS → UIT GENADE ZIJT GIJ ZALIG GEWORDEN.

(Mijn persoonlijke gedachten — de hele studie samenvatten in één zin: barmhartigheid is een daad, en zij vloeit voort uit God. Het zijn twee woorden in de oude taal — de verbonds barmhartigheid die trouw bewaart, en de diepe liefde die neerdaalt naar de geringe. God toonde het eerst, en vraagt dat wij het elkaar tonen. Het haalde Lot uit het vuur en behield Jakob die niet waardig was tot het geringste ervan, en het klinkt door de gehele psalm zonder einde. En het doel van dit alles is om te redden: God, die rijk is aan barmhartigheid, heeft ons levend gemaakt met Christus. Zijn barmhartigheid is tot in eeuwigheid, en zij reikt tot de zaligheid toe.)

OEFENTOETS

1. Titus 3:5 — Niet uit de werken der rechtvaardigheid, die wij gedaan hadden, maar naar Zijn barmhartigheid heeft Hij ons:

- a) heeft ons tot bekering geroepen
- b) heeft Hij ons zalig gemaakt
- c) heeft ons wedergeboren doen worden

2. Matteüs 9:13 — Ik wil barmhartigheid, en niet:

- a) oordeel
- b) offerande
- c) aalmoezen

3. Matteüs 5:7 — Zalig zijn de barmhartigen; want hun zal:

- a) barmhartigheid verkrijgen
- b) God zien
- c) getroost worden

4. Efeziërs 2:4 — Maar God, Die rijk is in barmhartigheid door Zijn grote liefde, waarmee Hij ons liefgehad heeft, heeft:

- a) heeft ons door werken behouden
- b) ons wederom heeft geboren doen worden tot een levende hoop
- c) heeft ons levend gemaakt met Christus

5. Genesis 32:10 — Ik ben geringer dan al deze:

- a) weldadigheden, en dan al deze trouw
- b) wonderen van de HEERE
- c) zegeningen van Abraham

6. Genesis 19:29 — En het geschiedde, toen God de steden dezer vlakte verdoemde, dat God aan Abraham gedacht, en:

- a) leidde Lot uit het midden dezer omkering
- b) spaarde de stad Zoar
- c) ontfermde zich over de vlakte

7. Psalm 136:23 — Die aan ons gedacht heeft in onze nederigheid: want Zijn goedertierenheid:

- a) is van eeuwigheid
- b) is over al zijn werken
- c) is tot in der eeuwigheid

ANTWOORDSLEUTEL: 1-b, 2-b, 3-a, 4-c, 5-a, 6-a, 7-c

HOE DEZE STUDIE ZICH VERTAKT

HOE DE WOORDEN ERTOE DOEN: DE OUDE TAAL HEEFT TWEE WOORDEN VOOR BARMHARTIGHEID — CHESED (H2617, MERCY), DE VERBONDSGOEDERTIERENHEID, EN RACHAM (H7356, TENDER MERCIES), DE LIEFDE DIE NEERDAALT; DE NIEUWE TAAL HEEFT ER DRIE — ELEOS (G1656, MERCY), DE BARMHARTIGHEID DIE HANDELT; ELEE0 (G1653, HAVE MERCY), DE BARMHARTIGHEID DIE AFGESMEEKT EN BETOOND WORDT; EN ELEEMOSYNE (G1654, ALMS), DE BARMHARTIGHEID DIE GEEFT MET DE HAND.

HOE HET NIEUWE VERBOND DIT VERDER OPENT: DE BARMHARTIGHEID DIE AAN LOT WERD GETOOND TER WILLE VAN ABRAHAM (GENESIS 19:29) WORDT WIJD OPENGEZET IN CHRISTUS — GOD, DIE RIJK IS AAN BARMHARTIGHEID, HEEFT ONS MEDE LEVEND GEMAAKT MET HEM (EFEZE 2:4-5). VERBONDSBARMHARTIGHEID WERD EEN REDDENDE BARMHARTIGHEID VOOR ALLEN.

→ **HOE DIT JOOD EN HEIDEN RAAKT: BARMHARTIGHEID GEZWOREN AAN DE VADEREN, EN BARMHARTIGHEID AFGESMEEKT DOOR EEN BLINDE BEDELAAR LANGS DE WEG (MARK 10:47), ZIJN ÉÉN BARMHARTIGHEID. ZIJ STROOMT NAAR ALLEN DIE HAAR WILLEN ONTVANGEN.**

→ **HOE DIT OP U VAN TOEPASSING IS: KOM ZOALS DE BLINDE MAN — ROEP UIT EN LAAT U NIET TOT ZWIJGEN BRENGEN (MARCUS 10:48); BEWIJS BARMHARTIGHEID MET UW EIGEN HAND (LUCAS 10:37); EN DANK, WANT GIJ ZIJT NIET WAARDIG DER GERINGSTE VAN AL DE BARMHARTIGHEDEN (GENESIS 32:10).**

→ **WAT DIT BETEKENT VOOR DE EEUWIGHEID: HET DOEL VAN BARMHARTIGHEID IS BEHOUD (TITUS 3:5), EN ZIJN BARMHARTIGHEID DUURT TOT IN EEUWIGHEID (PSALM 136:26). ZIJ BEGON HET WERK, EN ZIJ ZAL NIET OPHOUDEN VOORDAT ZIJ HET VOLBRACHT HEEFT.**

→ **ZIJSPOOR: DE DOOP VAN JOHANNES WAS EEN VLUCHT VAN DE TOORN DIE KOMEN ZOU NAAR DE GENADE VAN GOD (MATTHEW 3:7; MARK 1:4) — NIET DAT HET WATER REDDE, MAAR DAT HET DE REACTIE WAS VAN EEN GOED GEWETEN (1 PETER 3:21); ZIJ WISTEN DAT ZIJ HET OORDEEL VERDIENDEN, EN ZOCHTEN IN PLAATS DAARVAN GENADE.**

→ **MOGELIJKE OPENBARING: BARMHARTIGHEID WORDT VERWACHT EN GEHOOPT, NIET OPGEËIST ALS EEN LOON — WAT VERWACHT WORDT, LIGT IN DE HAND VAN DE GEVER, MAAR EEN LOON ZOU DE ONTVANGER IN EIGEN HAND HOUDEN; DAAROM IS BARMHARTIGHEID ALTIJD EEN GAVE, EN EEN GAVE BRENGT DANKZEGGING, EN DANKZEGGING GEEFT ALLE EER TERUG AAN GOD. (MIJN PERSOONLIJKE GEDACHTEN)**

WAT MOET U DOEN OM BEHOUDEN TE WORDEN?

Bekijk onze Bijbelstudie — "Wat Moet Ik Doen Om Behouden Te Worden"

SOURCES & CREDITS

Scripture: Statenvertaling 1637 (Public Domain) — a redistributable edition, looked up exactly and never machine-translated.

Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEPbible TVTMS (CC BY 4.0).

Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEPbible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0); Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain).

Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1).

© SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0).